

Інтелектуальна власність — це права на результати розумової діяльності людини в науковій, художній, виробничій та інших сферах, які є об'єктом цивільно-правових відносин у частині права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності, які, будучи благом нематеріальним, зберігаються за його творцями і можуть використовуватися іншими особами лише за узгодженням з ними, крім випадків, зазначених у законі.

У 1967 р. у Стокгольмі було підписано Конвенцію, що засновувала Всесвітню організацію інтелектуальної власності (ВОІВ), у відповідності з якою до інтелектуальної власності належать права на:

- літературні, художні та наукові твори;
- виконавську діяльність артистів, звукозапис, радіо- і телевізійні передачі;
- винаходи в усіх сферах людської діяльності;
- наукові відкриття;
- промислові зразки;
- товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування і комерційні позначення;
- захист від недобросовісної конкуренції;
- усі інші права, що належать до інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній і художній сферах.

1. Становлення права інтелектуальної власності в Україні та юридична природа права інтелектуальної власності

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ

1967 р., Стокгольм - Конвенція, якою заснована Всесвітня організація інтелектуальної власності (**ВОІВ**)

1993 р. - пакет спеціальних законів України:

- «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»
- «Про охорону прав на промислові зразки»
- «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»
- «Про авторське право і суміжні права»

2004 р. - Цивільний кодекс України (**ЦКУ**)

2. Джерела права інтелектуальної власності України

Джерела права ІВ України - **національні нормативно-правові акти та міжнародно-правові акти**, що регулюють питання виникнення (набуття), реалізації та захисту прав інтелектуальної власності

Види джерел:

- 1) Конституція України (встановлює гарантії свободи інтелектуальної діяльності в Україні - ст. 54)
- 2) Цивільний кодекс України
- 3) спеціальні закони України
- 4) міжнародно-правові акти (Конвенції)
- 5) державні стандарти України та стандарти ВОІВ

67.304.3я

М59

Мікульонок, І.О.

**Основи інтелектуальної власності:
навч. посіб./ І. О. Мікульонок. - К. :
[б.в.], 2005. - 232 с.**

Викладено основи інтелектуальної власності. Висвітлено питання, пов'язані з охороною об'єктів авторського права та суміжних прав, а також промислової власності, зокрема винаходів і корисних моделей.

Розглянуто основні відомості про патентну інформацію й документацію, міжнародну співпрацю у сфері охорони інтелектуальної власності.

67.404.3я7

М59

Мікульонок, І.О.

Інтелектуальна власність: навч. посіб./ І. О. Мікульонок. - 3-є вид., перероб. та доп. - К. : Кондор, 2015. - 242 с.

В посібнику викладено основи інтелектуальної власності, висвітлено питання, пов'язані з охороною об'єктів авторського права та суміжних прав, а також промислової власності, зокрема винаходів і корисних моделей.

Розглянуто основні відомості про патентну інформацію й документацію, міжнародну співпрацю у сфері охорони інтелектуальної власності.

67.404.3я7

Ф79

Фордзюн, Ю.І.

Основи інтелектуальної власності:

навч. посібник/ Ю. І. Фордзюн, В. М.

Кабацій; Мукачівський держ. ун-т. - К. :

Кондор, 2012. - 208 с.

Право інтелектуальної власності в об'єктивному сенсі є сукупністю правових норм, які регулюють відносини, що складаються у процесі створення, легітимації, використання та охорони результату інтелектуальної, творчої діяльності.

Інтелектуальна власність є могутнім чинником прогресу, що великою мірою визначає обличчя сучасного світу. Захист прав інтелектуальної власності – одне із найважливіших завдань держави і суспільства, що прагнуть зайняти гідне місце у світовому співтоваристві.

Охорона, яка надається інтелектуальній власності законами України, сприяє збільшенню кількості винаходів і раціоналізаторських пропозицій, росту інвестицій, розвитку науково-дослідної діяльності, що приводить до технічного прогресу, поліпшення якості промислової продукції, підвищення культурного рівня громадян.

Навчальний посібник висвітлює необхідний комплекс знань у сфері системи правової охорони інтелектуальної власності для розвитку малого, дрібного, середнього бізнесу, захисту та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності та з метою ознайомлення з правовими нормами у сфері інтелектуальної власності.

67.404.3я7

I73

Інтелектуальна власність в галузі комп'ютерингу: підручник/ О. Б. Вовк [та ін.] ; ред. : В. В. Пасічник. - Львів :НовийСвіт-2000, 2013. - 317 с

Підручник розрахований на поглиблене вивчення правових відносин у сфері інтелектуальної власності, особливостей реєстрації права власності на комп'ютерну програму, опанування правового механізму її регулювання, отримання необхідних навичок кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових і особистих немайнових прав авторів та власників як в Україні, так і за її межами.

У підручнику викладено ознаки правової охорони інтелектуальної власності на комп'ютерні програми в Україні. Описано причини виникнення авторських прав на комп'ютерні програми. Визначено договірні та не договірні способи розпорядження правами інтелектуальної власності.

Висвітлено цивільно-правові, адміністративно-правові та кримінально-правові заходи щодо захисту прав на комп'ютерні програми, визначено ознаки ліцензійності програмних продуктів закордонних комп'ютерних компаній. Спроектовано систему захисту прав на інтелектуальну власність в галузі комп'ютерингу. Викладено заходи підтвердження правомірності використання комп'ютерних програм. Наведено ознаки ліцензійності програмних продуктів закордонних комп'ютерних компаній.

ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

- - це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений Цивільним кодексом України та іншими законами

67.304.3я7

П68

**Право інтелектуальної власності:
Академічний курс: підручник/ О. А.
Підпригора, О. Б. Бутнік-Сіверський,
В. С. Дроб'язко та ін. ; ред. О. Д.
Святоцького. - 2-е вид., перероб. та
доп. - К. : Ін Юре, 2004. - 672 с.**

В підручнику комплексно викладено теоретичні та практичні основи права інтелектуальної власності, основні положення чинного національного та міжнародного законодавства в цій галузі, історія їх становлення. Дається правова характеристика широкого кола суб'єктів інтелектуальної власності, особистих немайнових і майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності, способів їх правового захисту.

67.304.3я7

Д21

Дахно, І.І.

Право інтелектуальної власності: навч. посібник/ І.І.Дахно. - К. : [б.в.], 2002. - 200 с.

Висвітлено теоретичні та практичні питання щодо правової охорони в Україні та світі об'єктів інтелектуальної власності та використання їх на ліцензійній основі.

Проаналізовано особливості охорони секретів виробництва у Європейському Співтоваристві, а також ліцензійного використання винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин і топографій інтегральних мікросхем.

Наведено договір щодо продажу-купівлі повної (виняткової) або невиняткової (простої) ліцензії на використання винаходу (корисної моделі, промислового зразка), а також витяг стосовно конфіденційної інформації з загального трудового контракту.

67.9(4УКР)304.3я7

К71

Коссаk, В.М.

**Право інтелектуальної власності:
підручник/ В. М. Коссаk, І. Є.**

Якубівський. - К. :Істина, 2007. - 208 с.

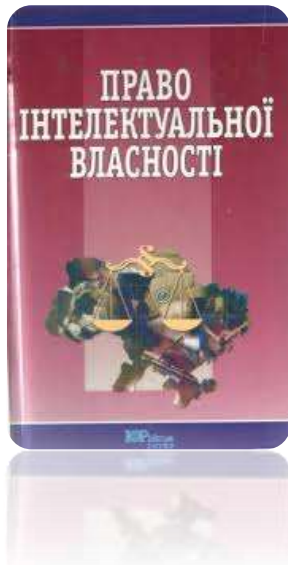
У підручнику висвітлено питання правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності в контексті внутрішнього законодавства України та положень міжнародно-правових актів.

Розглянуто інститути авторського права та суміжних прав, патентного права, правових засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, інші інститути права інтелектуальної власності.

Окремо розкрито питання правового регулювання договірних відносин у сфері інтелектуальної власності, захисту прав інтелектуальної власності, а також міжнародно-правової охорони у цій сфері.

Для студентів, аспірантів, викладачів, юристів-практиків, а також всіх, хто цікавиться питаннями охорони об'єктів права інтелектуальної власності.

67.304.3я7

Д75

Дроб'язко, В.С.

**Право інтелектуальної власності:
навчпосібник/ В. С.Дроб'язко, Р. В.
Дроб'язко. - К. :ЮрінкомІнтер, 2004. - 512
с.**

Розглянуто основи українського та міжнародного законодавства, що регулює правовідносини у сфері інтелектуальної власності.

Висвітлено проблеми охорони та захисту авторського права й суміжних прав (твори науки, літератури та мистецтва, комп'ютерні програми, бази даних, фонограми), патентного права (винаходи, корисні моделі, промислові зразки), засобів індивідуалізації товарів і послуг (комерційні найменування, торговельні марки), нетрадиційних результатів інтелектуальної діяльності (наукові відкриття, раціоналізаторські пропозиції).

Викладено історію розвитку та систему джерел інститутів права інтелектуальної власності.

67.9(4УКР)304.3я73

П 68

Право інтелектуальної власності [Текст]: академічний курс: підручник для вузів/ за ред. О.П. Орлюк. - К.: Ін Юре, 2007. - 696 с.

Зростання ролі права інтелектуальної власності в житті суспільства зумовлює необхідність ґрунтовного ознайомлення студентів вищих навчальних закладів з основними положеннями чинного законодавства України про інтелектуальну власність, історією становлення права інтелектуальної власності, його об'єктами та суб'єктами, особистими немайновими та майновими правами суб'єктів права, способами їх використання та захисту.

Цей підручник слугуватиме надійним джерелом знань, відповідних навчальній програмі, не лише студентам, а й широкому колу читачів.

67.404.3я7

К78

Кравець, В.Р.

Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях): Навч. посібник/ В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. - К. : ЦУЛ, 2012. - 264 с.

Навчальний посібник" - Кравець В.Р. містить викладення основних положень права інтелектуальної власності у вигляді запитань та відповідей на них.

Розкрито особливості авторського права та права промислової власності з урахуванням змін, внесених до законодавства. Навчальний посібник може використовуватись під час вивчення як спеціального курсу – "Право інтелектуальної власності", так і в рамках цивільного права.

Розрахований, як на студентів-правників, так і на студентів інших спеціальностей, практикуючи хюристів, управлінців та підприємців.

67.304.3я7

К89

Кузнєцов, Ю.М.

**Патентознавство та авторське
право: підручник/
Ю.М.Кузнєцов. - К. : Кондор, 2005. -
428 с.**

У підручнику викладена система інтелектуальної власності в Україні. Висвітлюються основні питання міжнародного співробітництва у сфері інтелектуальної власності та методичні основи створення об'єктів промислової власності на рівні винаходів, корисних моделей і промислових зразків, винахідництва, раціоналізації, патентно-ліцензійної діяльності та ін.

На відміну від природних ресурсів: землі, нафти, вугілля тощо, запаси яких мають певну межу, інтелектуальна власність є невичерпним ресурсом, тому в останні десятиріччя вона швидко замінює традиційні матеріальні активи і стає рушійною силою економічного, культурного та інноваційного розвитку суспільства.

Інтелектуальна власність потребує пильного ставлення й ще ретельнішої системи захисту, не менше ніж будь-які інші види власності!

